

Bi-NK.056.4.2020

Przemyśl, dnia 29 kwietnia 2020 r.

Piotr MIERZEJEWSKI

Dyrektor Zespołu

**Prawa Administracyjnego i Gospodarczego
Biura Rzecznika Praw Obywatelskich**

dot. skierowania na kwarantannę osób z programu „Lot do domu”

Szanowny Panie Dyrektorze

W odpowiedzi na pismo syg. V.7018.267.2020.TS przedłożone w tutęjszym organie w dniu 23.04.2020 r. poniżej zgodnie z trybem określonym w art. 17 ust 1 pkt 2) ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (Dz.U.2020.67) udzielam żądanych informacji i wyjaśnień.

Odnosząc się do treści przedmiotowego wystąpienia należy stwierdzić, iż Straż Graniczna podejmując działania związane z tymczasowym przywróceniem kontroli granicznej na granicach wewnętrznych ukierunkowała je przede wszystkim na przeciwdziałanie rozprzestrzenianiu się epidemii COVID-19, dokładając przy tym wszelkich starań, aby były one jak najmniej uciążliwe dla podróżnych. Czynności wykonywane są w oparciu o stosowne rozporządzenia Rady Ministrów, Ministra Zdrowia, Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji, a także na podstawie zaleceń Głównego Inspektora Sanitarnego.

Należy podkreślić, że w związku z dynamicznym rozprzestrzenianiem się koronawirusa, Światowa Organizacja Zdrowia (WHO) w dniu 11 marca 2020 r. ogłosiła pandemię COVID-19. Globalizacja i międzynarodowy przepływ osób stwarza warunki sprzyjające rozprzestrzenianiu się wskazanego zagrożenia między państwami. Za sprawą przemieszczania się podróżnych, powstało szereg nowych ognisk epidemicznych, w tym również na obszarze Unii Europejskiej/Schengen.

Szybkie rozprzestrzenianie się wirusa sprawiło, że Unia Europejska i Państwa Członkowskie podjęły pilne, natychmiastowe i skoordynowane działania, nie tylko w celu ochrony zdrowia publicznego, ale również w celu zapobieżenia dalszemu

rozprzestrzenianiu się wirusa z Unii Europejskiej do innych państw. Obecnie w Polsce, z uwagi na powagę sytuacji, weszło w życie *rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 19 kwietnia 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii* (Dz.U.2020.697 z późn. zm.) Zgodnie z przywołanym powyżej rozporządzeniem, codzienne funkcjonowanie mieszkańców naszego kraju poddane zostało wielu ograniczeniom i zakazom, a osoby wjeżdżające na terytorium RP zostały zobowiązane do odbycia obowiązkowej 14-dniowej kwarantanny (z wyjątkiem kategorii osób określonych w § 2 ust. 11 i 12 ww. rozporządzenia).

Wobec poważnego zagrożenia dla zdrowia publicznego, wywołanego koronawirusem i związaną z tym faktem koniecznością zapewnienia bezpieczeństwa wewnętrznego i porządku publicznego, zgodnie z art. 28 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/399 z dnia 9 marca 2016 r. w sprawie unijnego kodeksu zasad regulujących przepływ osób przez granicę – kodeks graniczny Schengen (*Dz.Urz.U.E.L2016.77.1*), Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji w dniu 13 marca 2020 r. podpisał *rozporządzenie w sprawie przywrócenia tymczasowo kontroli granicznej osób przekraczających granicę państwową stanowiącą granicę wewnętrzną* (Dz.U.2020.434 z późn. zm.), wprowadzając w terminie w nim wskazanym tymczasowe przywrócenie kontroli granicznej na granicach wewnętrznych¹. Ponadto rozporządzeniem Rady Ministrów z dnia 24 marca 2020 r. w sprawie zakazów w ruchu lotniczym (Dz.U.2020.521) wprowadzono zakaz wykonywania lądowania cywilnych statków powietrznych na lotniskach wpisanych do rejestru lotnisk cywilnych i lądowiskach wpisanych do ewidencji lądowisk lotów międzynarodowych przewożących pasażerów, z wyjątkiem lotów między innymi na zlecenie Prezesa Rady Ministrów.

Zgodnie z obowiązującymi przepisami osoba przekraczająca granicę państwową w dniu 7 kwietnia 2020 r. była zobowiązana przekazać funkcjonariuszowi Straży Granicznej informację o adresie, pod którym będzie wykonywać obowiązkową kwarantannę oraz nr telefonu kontaktowego². Powyższe informacje Straż Graniczna przekazuje w postaci elektronicznej do systemu teleinformatycznego udostępnionego przez jednostkę podległą Ministrowi Zdrowia albo wojewodom w postaci kart lokalizacyjnych w celu wprowadzenia zawartych w nich danych do systemu teleinformatycznego³.

Odnosząc się do sprawy Pani Diany _____ ustalono, że w dniu 7 kwietnia 2020 r. przybyła ona (wraz z mężem i dwójką dzieci) do Portu Lotniczego w Rzeszowie-Jasionka na pokładzie samolotu wykonującego rejs z Mediolanu do Rzeszowa w ramach rządowego programu „Lot do domu”. Ze względu na sytuację epidemiczną w północnych Włoszech, organizator rejsu podjął decyzję o narzuceniu

¹ W dniu 7 kwietnia 2020 r. obowiązywało *Rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 24 marca 2020 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie przywrócenia tymczasowej kontroli granicznej osób przekraczających granicę państwową stanowiącą granicę wewnętrzną* (Dz.U.2020.519).

² § 2 ust. 2 pkt 1) *Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii* (Dz.U.2020.566)

³ § 2 ust. 3 cytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. [...]

zainteresowanym pasażerom miejsca odbywania kwarantanny, na które wybrany został wojskowy ośrodek wypoczynkowy nad Soliną. Należy podkreślić, iż w tym przypadku zaakceptowanie miejsca kwarantanny było warunkiem skorzystania z oferowanego rejsu do Polski. Wszystkie osoby powinny o tym zostać powiadomione przez organizatora. Informacja o miejscu obowiązkowej kwarantanny była podana do wiadomości przez służby konsularne rezerwujące miejsca na rejs⁴. Dla podróżnych wybierających ten rejs dostępna była karta lokalizacyjna z wypełnionym polem miejsca odbywania kwarantanny – woj. podkarpackie, powiat leski, Solina 195, 38-610 Polańczyk. Dodatkowo, informacja o miejscu obowiązkowej kwarantanny dla podróżnych tego rejsu podana była do wiadomości w ramach akcji informacyjnej prowadzonej we włoskich mediach⁵. Taką informację z pewnością miała również Pani Diana , której karta lokalizacyjna przedłożona funkcjonariuszowi Straży Granicznej – podobnie jak karty pozostałych członków rodziny – zawierała skreślony adres wskazany przez organizatora rejsu, a w to miejsce ręcznie dopisany został wybrany przez nią adres miejsca kwarantanny. Powyższa sytuacja została skonsultowana z obecnymi w porcie lotniczym przedstawicielami Państwowej Granicznej Stacji Sanitarnej-Epidemiologicznej w Przemyślu. Uzyskano od nich informację, że wszyscy pasażerowie lotu przewiezieni zostaną do wskazanego im ośrodka w miejscowości Solina i tam będą odbywali kwarantannę. Mając powyższe na uwadze do systemu, o którym mowa w § 2 ust. 3 pkt 1 cytowanego wyżej rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r., wpisany został adres widniejący pierwotnie na karcie lokalizacyjnej. Jednocześnie, zgodnie ze wskazaniem PGSSE w Przemyślu, podróżną poinformowano o tym, że po rozpoczęciu kwarantanny może zwrócić się do właściwego miejscowo Państwowego Inspektora Sanitarnego o zmianę miejsca odbywania kwarantanny. Na tym czynności Straży Granicznej zostały zakończone. Dalszą organizację transportu i pobytu przybyłych osób organizowały Siły Zbrojne RP.

Biorąc pod uwagę przytoczony powyżej stan prawny i faktyczny należy stwierdzić, iż zarzuty Pani Diany o tym, że funkcjonariusze Straży Granicznej nie pozwolili jej, mężowi i jej dzieciom opuścić lotniska i udać się do miejsca, w którym zadeklarowali odbycie kwarantanny, nie mają uzasadnienia. Po pierwsze Straż Graniczna nie kierowała ruchem pasażerów po odprawie granicznej i po drugie nie organizowała im transportu do miejsca odbywania kwarantanny. W powyższej sprawie organy Straży Granicznej nie wydawały też żadnych decyzji administracyjnych związanych z odbywaniem kwarantanny. Obowiązek odbycia

⁴ <https://www.gov.pl/web/wlochy/specjalny-rejs-polskich-linii-lotniczych-lot-w-dn-07042020-r>

⁵ <https://naszswiat.it/aktualnosci/lot-z-mediolanu-rzvmu-do-rzeszowa-juz-7-kwietnia/>
<https://www.polacywewloszech.com/2020/04/05/wazna-wiadomosc-dla-chcaczych-powrocic-do-kraju-lot-z-mediolanu-i-rzvmu-do-rzeszowa-w-dniu-7-kwietnia-2020-r/>

kwarantanny powstaje z mocy prawa po przekroczeniu granicy⁶ i nie wymaga odrębnej decyzji **organu inspekcji sanitarnej**⁷. Tym samym Straż Graniczna nie mogła nakazać i nie nakazała Pani Dianie i jej rodzinie odbywania kwarantanny w ośrodku w Solinie. Wydaje się zatem, że pasażerowie dobrowolnie korzystający z wycarterowanego statku powietrznego na zlecenie Prezesa Rady Ministrów w celu powrotu do Polski powinni stosować się do warunków stawianych przez organizatora.

Przedstawiając powyższe wyjaśnienia wyrażam nadzieję, że będą one stanowić pomocny materiał w prowadzonej przez Państwa sprawie.

Z poważaniem

**KOMENDANT
BIESZCZADZKIEGO ODDZIAŁU
STRAŻY GRANICZNEJ**

(-)

gen. bryg. SG Robert ROGOZ

(podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym)

⁶ § 2 ust. 2 pkt 2) cytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. [...]

⁷ § 3 ust. 1 cytowanego Rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 31 marca 2020 r. [...]